

Zaktualizowane przepisy dla Europolu

W maju Parlament Europejski ma głosować nad tekstem kompromisowym zmienionego rozporządzenia w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania – Europol. Rozporządzenie ma na celu zwiększyć uprawnienia agencji w zakresie walki z terroryzmem oraz poważną i zorganizowaną przestępczością, a także zwiększyć jej odpowiedzialność przed Parlamentem Europejskim i parlamentami krajowymi oraz sformułować jasne zasady ochrony i wymiany danych.

Kontekst

Europol został ustanowiony na mocy [Konwencji](#) podpisanej przez państwa członkowskie UE w 1995 r., a w styczniu 2010 r. uzyskał status agencji UE finansowanej z budżetu UE na mocy [Decyzji Rady 2009/371/WSiSW](#). Siedziba Europolu mieści się w Hadze, gdzie pracuje ponad 900 osób (w tym 185 oficerów łącznikowych). Głównym zadaniem agencji jest wspieranie krajowych organów ścigania i ułatwianie im współpracy w celu zapobiegania i zwalczania międzynarodowej przestępczości i terroryzmu. Dokonuje się tego poprzez stworzenie forum dla wymiany informacji, analizy wywiadowczej, fachowej wiedzy w zakresie egzekwowania prawa i szkoleń.

Na przestrzeni lat uprawnienia operacyjne Europolu stopniowo się zwiększały. Ostatnio powstały także specjalistyczne jednostki i ośrodki, których zadaniem jest zwiększenie kompetencji agencji w zakresie analizy i walki z terroryzmem. W ich skład wchodzi utworzone w 2013 r. Europejskie Centrum ds. Walki z Cyberprzestępczością, oraz unijna jednostka ds. zgłaszania podejrzanych treści w internecie, której zadaniem jest zwalczanie terrorystycznej propagandy oraz innych działań ekstremistycznych dostępnych online (działa od lipca 2015 r.). Najnowszy podmiot to Europejskie Centrum ds. Zwalczania Terroryzmu, które rozpoczęło pracę 1 stycznia 2016 r.

Wniosek Komisji

W celu poszerzenia uprawnień Europolu jako centralnego organu ścigania UE oraz umożliwienia mu szybszej reakcji na pojawiające się zagrożenia terroryzmem i poważną i zorganizowaną przestępczością, w dniu 27 marca 2013 r. Komisja Europejska przedłożyła [wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie Europolu](#) Pozostając w zgodności z [Traktatem z Lizbony](#), [programem sztokholmskim](#), [strategią bezpieczeństwa wewnętrznego UE](#) oraz [wspólnym podejściem do zdecentralizowanych agencji UE](#), wniosek miał na celu ujęcie agencji w nowych ramach prawnych, określonych przez Parlament Europejski i Radę, i wzmocnienie jej funkcji jako głównego centralnego węzła dla wymiany informacji. Nowe rozporządzenie ma na celu ułatwienie Europolowi powoływania specjalistycznych jednostek zwalczających określone rodzaje przestępczości i terroryzmu. Określa także bardziej przejrzyste przepisy dla istniejących już ośrodków oraz zawiera nowe przepisy mające na celu ulepszenie systemu zarządzania i ochrony danych agencji poprzez wprowadzenie, między innymi, mechanizmu kontroli działań agencji przez Parlament Europejski oraz parlamenty krajowe, a także procedury składania skarg przez obywateli. Kluczowym elementem wniosku było włączenie Agencji Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (Cepol) do Europolu, ale zarówno Rada jak i Parlament Europejski odrzuciły propozycję takiej fuzji.

Parlament Europejski

W tekście kompromisowym, uzgodnionym w ramach negocjacji trójstronnych w dniu 26 listopada 2015 r. i uwzględnionym w [stanowisku Rady w pierwszym czytaniu](#) w marcu 2016 r., zwiększono zabezpieczenia w zakresie ochrony danych oraz zawarto szczegółowe przepisy dotyczące kontroli parlamentarnej (na co

nalegał Parlament Europejski w swoim [stanowisku w pierwszym czytaniu](#) w lutym 2014 r.). Europejski Inspektor Ochrony Danych będzie współpracował z krajowymi organami nadzorczymi w ramach „Rady Współpracy”, zostanie także utworzona grupa ds. wspólnej kontroli parlamentarnej, w skład której wejdą posłowie do parlamentów krajowych i Parlamentu Europejskiego. Umowy w sprawie wymiany informacji z państwami trzecimi zostaną objęte zakresem stosowania rozporządzenia, a w niektórych przypadkach Europol będzie mógł wymieniać dane z podmiotami prywatnymi. Wreszcie, przepisy dotyczące zarządzania zostaną odpowiednio dostosowane, ograniczając liczbę przedstawicieli Komisji w Radzie Współpracy do jednego. Komisja Wolności Obywatelskich przyjęła [zalecenie do drugiego czytania przez Parlament](#) (sprawozdawca: Agustín Díaz de Mera García Consuegra, PPE, Hiszpania) w dniu 28 kwietnia 2016 r.; w celu zakończenia procedury ustawodawczej, tekst musi teraz zostać oficjalnie zatwierdzony na posiedzeniu plenarnym.